

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXIV. (18)

No. (števil.) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

9. septembra 1965

Mlad med mladimi

V fantovem in dekletovem življenju nastopi doba, ko mu prijateljstvo, tovarišija pomeni vse.

Kdaj fant stopi v fantovsko družbo in deklet med prijateljice? Takrat, ko se začne zavedati sam sebe in svoje veljave, ko postaja samostojen in si na lastno roko začne stavljalni in reševati življenjska vprašanja. Pri tem se nekako nagonsko, hote in nehote, oddalji od staršev in domačih, ker misli, da ga ne razumejo in da se jim ne more zapirati.

V svoji duši začuti veliko osamelost. Dekle, fant je poln hrepenenja. Za čem? Fant, deklet, niti ne bi mogla točno povedati, za čem gre njuno teženje: po svobodnem razmahu, po spremembi življenja, po knjigah, kjer bi našla odgovor na toliko novih vprašanj, ki jima vstajajo v duši; a zlasti po človeku, kateremu bi se mogla zapirati in ki bi ju dobro razumel. Fant čuti, da še ni cel mož in zrel za naloge življenja, in deklet, da še ne more stopiti na samostojno pot. Zato iščeta dopolnila temu, česar jima manjka. In kje ga najdeta?

V prijatelju, ki se bori z enakimi vprašanji kot on, ki enako čuti in doživlja življenje kakor on. Pri njem upa najti razumevanje za svoje stanje in odgovor na premnoga skrita vprašanja. Res odgovor ni vedno pravičen in poln, a fant, deklet, čuti, da je nekdo, ki ga upošteva, poslušna in odgovarja. Tako nastajajo mlade tovarišije in mladostna prijateljstva, ki se včasih hitro razbičejo in razočarajo; pa se navežejo nova, ki segajo daleč v zrela leta, z nenadomestljivimi spomini na skupaj doživeto mladost.

Srečen fant ali deklet, ki ima dva prijatelja! Enega, da najde v sebi enakem, v svojem sovrstniku, a ta mu ne more pojasniti vsega in dati gotovosti, da ni ravno drugače res, kakor pa oba mislita, da je prav. Potrebuje še enega, drugega prijatelja. Fant v očetu, hčerka v materi, oba pa v duhovniku, v dobrem razumevajočem profesorju, v modrem starejšem človeku, v starejšem bratu ali sestri. Pri očetu, pri materi, pri duhovniku, pri svetovalcu najde to, česar mu petnajstletni prijatelj ne more dati: jasno gotovost, preizkušeno izkušnost in prav tako dobro in iskreno odprto srce kot pri prvem, mladem prijatelju.

Drugo je vprašanje, komu se moreš zapirati. Izbira dobrega tovariša je odločilne važnosti za vse tvoje življenje. Kajti, če ti je tovariš všeč bodisi po svoji zunanosti in nastopu, bodisi po sorodnosti mišljenja in nazorov, ali da te pritegne s svojo vednostjo in dozorlostjo, te bo z leti oblikoval po sebi, ne da bi se tega zavedal. Zakaj? Zato, ker navadno iščeš v svojem prijatelju to, česar ti samemu manjka, hotel mu boš postati podoben, celo v zunanjem vedenju.

Navezanost na tovarišijo je tolikšna, da med vojsko opazujejo, kako se kak vojak prostovoljno javi, da odide s tovariši v smrtno nevarnost, samo da ne bi ostal sam v zaledju, brez prijateljev. Med fanti in dekletki so znani primeri, da se kdo odloči za isto delo, za isti kraj, za isti študij, in celo za isti poklic kakor prijatelj, samo, da se mu ne bi bilo treba od njega ločiti.

Ker je vpliv tovarištva, družbe, tako močan, je odločilne važnosti, koga si boš izbral za prijatelja. Pri tem naj te ne vodi le srce in čustvo, ampak v prvi vrsti tvoja vest. Vest ti bo hitro povedala, kakšen je tvoj tovariš: ali je pošten, plemenit, vzgojen, idealen, čist, ali stremi za vrednimi moškimi oziroma ženskimi cilji; ali pa je samoljuben govorčin, ki v vsem išče sebe, tudi na račun prijateljev, tudi na tvoj račun, ki živi plitvo, lahko življenje brez točnih ciljev, iz dneva v dan, ki sredi vednosti in lepote življenja ne pozna tudi trpljenja in resnega, rednega dela, ki nima volje, da bi vskladil svoje življenje z zahtevami narave, vesti in božjih zapovedi, ki v družbi govori pustaško, grobo, brez vsakega spoštovanja in dvo-

VOJNA MED INDIJO IN PAKISTANOM

To so bili veliki naslovi po listih minulih ponedeljkov, ki so sporočali svetu, da sta segli po orožju dve veliki azijski državi Indija in Pakistan zaradi spornega kašmirskega področja.

Obe državi sta bili do leta 1947 britanska kolonija. Diadem v britanski kroni so ju nazivali. Toda kmalu po zadobljeni neodvisnosti je prišlo med Pakistanom, ki ima pretežno muslimansko prebivalstvo, in Indijo z Indijci ter ostalimi rasami do obmejnih oboroženih spopadov zaradi Kašmirja. Oborožene spopade je prekinila Organizacija združenih narodov leta 1949 z določitvijo razmejnitvene črte.

Vladi v pakistanskem Karačiju in indijskem New Delhiju sta jo več ali manj spoštovali. V zadnjem času je pa vedno pogostejše prihajalo do oboroženih spopadov. Vladi obeh držav sta vedno zatrjevali, da teh bojov ne podpirajo redne vojaške formacije, ampak da jih povzročajo samo „prostovoljci“, ki hočejo osvoboditi „zatirane brate“. Do poostreitev bojov je prišlo v začetku letošnjega avgusta, ko se je 6000 Pakistancev hotelo polastiti mesta Srinagar v dolini Čamb. Pakistanci so zatrjevali, da se je v tem kašmirskem področju Indijcem uprlo domače muslimansko prebivalstvo.

Indijci so na vse napade odgovarjali prav tako z orožjem. V boje je začelo posegati tudi letalstvo obeh držav vzdolž razmejnitvene črte za oblast nad državama Kašmir in Jamnu. Isti so začeli dobivati vedno bolj obliko prave vojne med obema državama. Zato je predsednik indijske vlade Lal Bahadur Šastri javno pozval Indijce naj bodo pripravljene, kajti vojna s Pakistanom je tu. Opozoril jih je, da bo dolga in da bo zahtevala veliko žrtev. V enakem smislu je govoril predsednik Pakistana maršal Mohamed Ajub Khan, ki je zatrjeval, da odkriti indijski napadi vzdolž razmejnitvene črte v Kašmirju pripravljajo teren za oborožen spopad med obema državama. Indijo obtožuje, da sili Pakistan v vojno. Zagrozil je tudi Indijcem, da njihovi letalski napadi ne bodo ostali nezakazani.

V takem vzdušju se je konec prejšnjega tedna sestal Varnostni svet Organizacije združenih narodov. Indijski delegat je zahteval, naj VS proglasi in obtoži Pakistan kot napadalca, pakistanski zastopnik je pa zavračal njegove očitke in zatrjeval, da so z boji začeli Indijci, ki da zatirajo muslimansko prebivalstvo. VS je soglasno sprejel sklep, ki poziva obe strani naj takoj prenehata z boji in naj oborožene sile umakneta za razmejnitveno črto.

Gornji poziv VS je ostal brez odziva.

Uveljavitev demokracije v Dominikanski republiki

V petek, 3. septembra, je v Dominikanski republiki prevzel oblast začasni predsednik 46-letni odvetnik Héctor García Godoy, biv. dominikanski diplomat in v Boschovi vladi njegov zunanji minister, čeprav ni pripadal njegovi revolucionarni stranki, ampak reformistični stranki biv. predsednika Belaquerja. Pred imenovanjem za časnega predsednika je zavzemal položaj predsednika Dominikanske družbe za tobak.

Umno. Da ne moreš povedati točno ali je tovariš slab ali ni? Ne moreš povedati, toda čisto jasno pa v notranjosti čutiš! Pri vsaki besedi, opazki in dejanju čutiš, ali je prijatelj s tem mislil plemenito, nizko ali dvoumno. In če spoznaš, a se ponavlja to, kar te vznemirja, ker ni v skladu s tvojo vzgojo in vestjo, potem brez škode družbo zapusti, čeprav ne moreš povedati zakaj, ampak čutiš zakaj in kakor čutiš, da je prav in plemenito, tako stori, sebi in drugim v dobro!

Naj se ti ne zdi podčastno upoštevati, kaj starši in tisti, ki ti dobro hočejo, sodijo o tvoji tovarišiji. Ne vztrajaj v družbi, pred katero te svare starši ali drugi, ki poznajo tebe in prijatelje,

va. V Kašmirju so se boji med Indijci in Pakistanci nadaljevali ter je vanje posegalo vedno bolj tudi topništvo, letalstvo, kakor tudi oddelki tankov.

Minuli ponedeljek so dogodki v Kašmirju zadobili mnogo nevarnejšo obliko. Indija se je namreč odločila, da bo vojne operacije iz Kašmirja prenesla na samo pakistansko državno področje. Svoji vojski je dala ukaz za oborožen napad na zahodni Pakistan. Vdor indijske vojske v zahodni Pakistan z nalogo zavzeti mesto Lahore je pripravilo silovito bombardiranje pakistanskega področja iz topov najtežjega kalibra, kakor tudi neprestani letalski napadi, nakar je začela prodirati indijska vojska v treh smereh proti omenjenemu mestu.

Med indijsko in pakistansko vojsko so se razvili siloviti boji, ki trajajo še naprej ter napovedujejo, da je med Indijo in Pakistanom izbruhnila prava nezapovedana totalna vojna na življenje in smrt. To potrjujejo vojaški ukrepi na obeh straneh. Predsednik Pakistana maršal Mohamed Ajub Khan je narodu izjavil: V vojni smo. Poveljnik pakistanske vojske general Mohamed Musa je pa izjavil: Ura preizkušnje in slave je prišla. Pakistanska vlada je objavila splošno mobilizacijo. Pod orožje so pozvali vse moške do 40 leta, rezervne častnike pa do 50 leta. Izdani so bili že tudi ukrepi za zatemanje mest, ker pakistansko letalstvo bombardira indijska mesta, indijsko pa pakistanska.

Zaradi indijskega napada na Pakistan se je v New Yorku znova sestal Varnostni svet. Sprejel je znova sklep, s katerim poziva Indijo in Pakistan, naj nemudoma prenehata z boji. Glavni tajnik U Thant namerava sam oditi v Indijo in Pakistan ter osebno posredovati pri predsednikih obeh držav, da bi opustili uporabo orožja za rešitev spornih vprašanj. V enakem smislu na obeh straneh posreduje predsednik vlade britanske skupnosti narodov Harold Wilson, ki obe strani roti, „da ima lahko nevaren položaj, ki je nastal, težke posledice ne samo za Indijo in Pakistan, ampak za svetovni mir“. Za prenehanje bojov posreduje tudi ameriški predsednik Johnson, medtem, ko je Francija objavila, da bo v sporu med Indijo in Pakistanom povsem nevtralna in ne bo nudila ne vojaške ne gospodarske pomoči nobeni od navedenih držav, pač pa bo podpirala miroljubna prizadevanja ZN. Muslimanske države se postavljajo ob stran Pakistana in so začele že napadati Indijo. Tako so bile že velike demonstracije proti Indiji v Indoneziji. Na stran Pakistana se je postavila tudi komunistična Kitajska, ki tudi napada Indijo kot napadalco na Pakistan.

Z imenovanjem Hectorja Garcije Godoya za časnega predsednika se je zaključilo težko obdobje dominikanske krize, ki se je začela dne 24. aprila 1965 z državljansko vojno dveh vojaških skupin. Polkovnik Francisco Caamaño je s svojo oboroženo skupino nameraval znova poklicati v predsedništvo republike odstavljene predsednika Boscha, proti temu je pa bila močnejša skupina vojske, mornarice in letalstva pod vodstvom brigadirja generala We-

med katere zahajaš. Drugi, ki so neprizadeti, morejo jasneje in bolj treznok presoditi, koliko je prijateljstvo vredno. Družba, tovarištvo in prijateljstvo je naravno in nujno. Ni pa naravno in nujno, da brez izbire prideš v dobro družbo, med resnične prijatelje. Ko jih odkriješ, ostani med njimi in sodeluj pri medsebojnem plemenitenju. W. Churchill, bivši ministrski predsednik je po polstoletnem javnem delu dejal: „Vsak človek nosi v svojem srcu zaklad, le mi ga ne znamo odkriti!“ Odkri svoj zaklad in odkrivaj zaklade svojih prijateljev. Izmenjaj svoj zaklad z njihovimi. Od vsakega srečanja boste odhajali boljši in bogatejši, resnični in iskreni prijatelji. J. Re.

ssina y Wessina. Splošno zmedo, ki so jo hoteli izrabiti komunisti in iz Dominikanske republike napraviti na ameriški polobli novo Kubo, je preprečila ZDA z izkrcanjem svojih oboroženih sil na otoku.

Ta ameriška odločitev je pokazala, da ameriške države niso tako strnjene blok, kakor bi bilo pričakovati, kadar gre za komunistično nevarnost. Kajti nekatere so izkrcanje ameriške vojske celo obsojale, čeprav je bilo jasno in odločno povedano, da je do izkrcanja prišlo samo zaradi zavarovanja demokratskega sistema in svobode ter demokracije v tej državi in da se bo ameriška vojska takoj umaknila, kakor hitro si bodo Dominikanci sami uredili svoje nadaljnje ustavno življenje. V krizo je prišla sama Organizacija ameriških držav ter je moralo biti odloženo zasedanje zunanjih ministrov teh držav.

Toda poznejši dogodki so pokazali, da je bila odločitev ameriške vlade ter vseh tistih, ki so jo podpirali, pravilna, kajti po dolgotrajnih naporih se je predsedniku OAD Joseju Moru in amerišskemu poslaniku pri tej ustanovi Ellsworthu Bunkerju posrečilo doseči spravo.

Naserjevi sprehodi po Sovietiji in Jugoslaviji

Egiptovski diktator Gamal Abdel Nasser je prejšnji teden zaključil petdnevni obisk v Moskvi, kjer je imel vrsto razgovorov s sovjetskimi komunističnimi osebnostmi. O teh razgovorih je bilo izdano poročilo, ki pravi, da Združena arabska republika in Sovjetska zveza pozivata ZDA, naj takoj prenehata z napadi na Severni Vietnam, se izrekata proti tujim vojaškim bazam v svetu in sta obe zato, da naj bi Kitajska prišla v ZN.

Med Nasserjevim bivanjem v Moskvi je sovjetski predsednik Anastas Mikojan na slavnostni pojedini zatrje-

I Z T E D N A V T E D E N

Ameriški drž. podtajnik za zunanje zadeve George W. Ball se mudi še vedno v Evropi. Najprej je bil v Rimu in Bonnu, nato pa v Parizu, kjer je imel najprej daljši razgovor z De Gaulleom, ki je po izmenjavi misli z Ballom kot odposlanec ameriškega predsednika Johnsona dejal, da je bil razgovor povsem normalen in prijateljski. Nanašal se je pa na vsa vprašanja od vietnamske vojne preko novega vojnega žarišča v Kašmirju do problemov zahodnoevropske obrambne skupnosti. Ball se je ponovno sestal tudi s francoskim zunanjim ministrom Maurice Couve de Murvillom.

V Evropi so imeli prejšnji teden zelo slabo vreme. Po nekaterih državah so divjala po več dni silovita neurja. V Italiji npr. kar tri dni. Neurje je v Italiji zavzelo kar celo državno področje od meje z Avstrijo na Brennerju preko Rima v južno Sicilijo. Močna neurja so bila tudi v Julijski krajini. Nastale

Smrt človekoljuba

V mestu Lambarene v afriški ekvatorski državi Gabon je umrl v soboto v starosti 90 let dr. Albert Schweitzer, zdravnik, človekoljub, filozof ter Nobelov nagradenec za mir.

Dr. Schweitzer se je pred več kot 50 leti odrekel udobnemu življenju v Evropi ter je odšel v afriški pragozd, kjer je v omenjenem mestu ob obali reke Ogava s svojo ženo Heleno Breslav zgradil bolnišnico, v kateri je zdravil domače afriško prebivalstvo. Bolnišnica je bila najprej skromna baraka, v kateri je zdravil gobavec, z leti jo je pa razširil in postal pravi dobrotnik afriškega prebivalstva.

Pred smrtjo je določil, naj njegovo bolnišnico vodi 32-letni švicarski zdravnik Walter Munz, svojo hčerko, 46-letno Rino Eckert, je pa določil za predsednico ustanove, ki se imenuje po njem, ter vzdržuje njegovo bolnišnico. Pokopali so ga v nedeljo, 5. septembra, ob obali reke Ogava ob strani njegove žene Helene Breslav, ki je umrla že leta 1957.

vo med sptima vojaškima skupinama, da sta pristali na nevtralnost osebnost Hectorja Garcije Godoya, ki naj ustvari v državi možnost za izvedbo svobodnih volitev.

Naloga, ki jo je prevzel Hector Garcia Godoy je izredno težka. Sam je to priznal v govoru po zaprisegi, ko je navajal, da je Dominikanska republika od leta 1844 imela celo vrsto diktatur in tiranij, razen ene, diktature zakona in zakonitosti, ki je edina dopustna in potrebna. Navajal je, da bo treba začeti boj z vso odločnostjo proti korupciji, za izvedbo agrarne reforme, za ureditev gospodarstva, ki je na tleh, za ublažitev nepopisne revščine, v kateri živi ljudstvo, med katerim nepismenost dosega skoro 60%.

V devetih mesecih, kolikor traja njegov mandat, t. j. do maja 1966, vsega gotovo ne bo mogel storiti. Upa pa, da bo s svojimi radikalnimi obnovitvenimi ukrepi vsaj ustvaril pogoje, da se bodo splošne volitve prihodnje leto lahko izvedle res v miru in svobodi in si bodo Dominikanci lahko izbrali vlado, ki naj jim v svobodi in demokraciji ustvarja boljše življenjske pogoje.

val, da Sovjetska zveza zemljepisno in zgodovinsko ne pripada samo Evropi, ampak tudi Aziji. S temi besedami je indirektno ponovil sovjetsko zahtevo, naj bi bila na konferenco afroazijskih držav povabljena tudi Sovjetska zveza, proti čemur vedno nastopa Kitajska.

Na povratku domov se je Nasser ustavil pri Titu v Beogradu. O razgovorih z njim pravi poročilo, da sta oba diktatorja proti nadaljnemu bombardiranju Sev. Vietnama, za ustavitev bojov v Kašmirju, proti „imperializmu in kolonializmu“ ter za pripustitev komunistične Kitajske v ZN.

so velike poplave. V Rimu zlasti v predmestjih Orvieto in Prima Porta, kjer je voda dosegla višino 2 metrov. Zaradi velikih poplav, ki jih je povzročila Tibera, so bili v mnogih rimskih mestnih predelih brez pitne vode. Velike poplave so bile tudi na Koroškem, Tirolskem in Solnograškem v Avstriji. Poplave so zahtevale tudi človeške žrtve. Zlasti v Italiji.

Zahodnonemški kancler Ludvik Erhard je napovedal, da bo takoj po volitvah odšel v ZDA, kjer bo imel razgovore s predsednikom Johnsonom zaradi razjasnitve vprašanj, ki so v zvezi z združitvijo obeh Nemčij. Kancler torej kar z gotovostjo računa s svojo zmagajo pri volitvah dne 19. septembra.

Sovjetska zveza je začela znova pošiljati na evropski trg velike količine zlata. Napovedujejo, da ga bo prodala za 500 milijonov dolarjev, ker mora tudi letos zaradi slabe letine uvoziti 10 milijonov ton žita. Zaradi slabe letine je sovjetska vlada morala obvestiti Finsko, da ji to leto ne more dobaviti 100 tisoč ton žita, kakor bi ji morala po obstoječi trgovinski pogodbi. Poleg Sovjetske zveze je v zadnjih letih postala velika uvoznica žita tudi komunistična Kitajska. Sodijo, da bosta Sovjetska zveza in kom. Kitajska letos uvozili nad 17 milijonov ton žita iz Francije, Kanade, Argentine in Avstralije.

V Združeni arabski republiki so začeli Naserjevi politični nasprotniki dvigati glave. Egiptovski diktator pa je proti njim nastopil z vso odločnostjo ter je dal zapreti nad 1000 članov prepovedane desničarske muslimanske organizacije Muslimansko bratstvo. Med člani te tajne muslimanske organizacije in policiji je prišlo v Kairu tudi do oboroženih spopadov ter je bilo 16 demonstrantov ubitih.

Poljska komunistična vlada je v šlezjskem mestu Glogovek izgnala iz tamkajšnjega ženskega samostana nune, češ, da potrebuje njihov samostan za šolo. Sestre so se morale umakniti v manjšo župnijsko hišo.

SESTANEK ZAUPNIKOV SLOV. LJUDSKE STRANKE

Bil je v nedeljo, dne 5. septembra 1965, po dopoldanski sv. maši v dvorani Slovenske hiše. Začel ga je podpredsednik stranke

g. Miloš Stare

ki je pozdravil vse zaupnike, se jim zahvalil za udeležbo ter navedel dnevni red zborovanja. Nato je imel poročilo, v katerem je razčlenil sedanji položaj v naši emigraciji, ne samo v Argentini, ampak tudi po drugih državah. Pokazal je na uspehe, na pozitivne strani in na številne javne delavce, ki se neumorno in požrtvovalno trudijo ter s svojim delom doprinašajo deleže k tako lepim uspehom. Nato pa je obšel državo za državo in razčlenjeval negativne pojave med nami. Pri končni bilanci je poudaril, da ni razloga za pesimizem predvsem zato, ker prihaja za nami nov rod, ki zavestno, s prepričanjem in požrtvovalnostjo prevzema odgovorne naloge. Našo generacijo opazujejo oni doma. Veselijo se našega dela in uspehov, ki jim dajejo poguma in upanje. Potrpi pa so, če vidijo negativne pojave med nami, nesoglasja ali spore. Mladi rod v izseljenstvu pa tudi gleda na nas in se tega premalo zavedamo. Rod, ki prihaja za nami, gleda na naša dejanja, na naše besede in nas po tem tudi sodi.

Lahko smo različnih pogledov na konkretna vprašanja. Lahko razpravljamo o različnih stališčih. In prav je, da to delamo, če ostajamo v mejah dostojnosti in stvarnosti. Hudo je tedaj, ko nekemu zmanjka argumentov, pa začnemo za žalivkami. G. Miloš Stare tu navaja pismo znanega pisatelja in požrtvovalnega kulturnega delavca iz Severne Amerike, ki zaključuje svoje pismo z ugotovitvijo: „Truden sem od dela, še bolj pa od grobosti ljudi.“

POROČILO PREDSEDNIKA SLS DR. KREKA

Nato je g. Miloš Stare prebral pismo predsednika stranke g. dr. Mihe Kreka zaupnikom v Buenos Airesu. V njem dr. Krek opisuje in pojasnjuje razne aktualne probleme. V prvem delu posveča pozornost dogodkom v domovini ter razčlenjuje vzroke in posledice velike gospodarske krize, ki je nastala v Jugoslaviji. V tej zvezi navaja med drugim:

„Komunistični režim je 20 let tako gospodaril, da je napravil, kar je bilo leta 1945, ko so komunisti prevzeli, in kar so s konfiskacijami, sekvestracijami, nacionalizacijami in socializacijami ali pa brez njih nagrabili, ali se v imenu državne oblasti polastili. Vse so podražili in socializirali: od zemlje, ki kruh daje, do cirkuških klovnov, ki ljudi zabavajo. Rekli so, da zato, ker morajo po komunističnem načelu vse dobrine in proizvajalne sile biti v lasti družbe in delati zanjo. Po 20 letih se je pa izkazalo, da sta jim bila socializacija in podraževanje potrebna zato, da so si lahko podjarmili vse gospodarstvo, da

Zmaga resnice nad lažjo

V Svob Sloveniji smo že poročali, kako so naselili Nizozemci komunističnim propagandistom v Sloveniji, ko so za praznovanje svojega narodnega praznika osvoboditve nizozemskega naroda povabili na gostovanje partizanski pevski zbor iz Ljubljane. Za to priliko so nekateri nizozemski listi objavili tudi poročila, kako so se partizani borili proti nacistom za svobodo slovenskega

Proti takemu potvarjanju resnice so nastopili demokrati slovenski nasejlenci v tej deželi ter so izdali „odprto pismo nizozemskemu narodu“. Zaradi zanimivosti smo ga objavili v Svob. Sloveniji v celoti.

Sedaj nam prijatelji iz Nizozemske poročajo, da je imelo odprto pismo, ki so ga prejeli od kraljice Julijane in njenega moža princa Bernarda, preko predsednika vlade, poslancev, urednikov listov do županov posameznih mest ter predsednikov raznih gospodarskih in kulturnih ustanov velik odmev.

Pismo je učinkovalo. Vsi so ga brali z velikim zanimanjem. Mnogi so povedali, da doslej niso imeli pojma o komunističnih zločinih v Sloveniji. Nizozemski člani odporiškega gibanja, ki so slovenske partizane sprejeli kot tovariše v boju za isto stvar, so z mešanimi občutki brali tisti del „odprtega pisma“, ki dokumentarno dokazuje

je bil to pašaluk, kamor so pognali svojo čredo partizanov, narodnih junakov, udarnikov in drugih lačnih in žejnih, da bi tam lepo živeli od zaslug svojih partizanskih lavorik in bi rezali kupone kot nagrado za zločine, ki so jih storili med okupacijo za zmago revolucije.

To vse bi še nekako šlo, če bi bili naši komunisti bolj skromni. Ker pa niso, je vsak pozobal več ovsa, kot ga je bilo v njegovem koritu in zlasti mnogo več, kot ga je vsako leto pridelal. Zato je vedno zmanjkoval vseh 20 let kljub podporam, ki so prihajale v milijardah dolarjev, funtov in drugih krepkih valut zapadnega sveta, kljub težkemu in brezobzirnemu davčnemu vijaku in kljub inšpektorjem, kontrolorjem in raznim drugim nadzornikom, ki so redno prihajali v podjetja in večali upravne stroške. Zmanjkovalo je. Vsak komunistični veljak in partizanski prvak je zahteval in dobival v svoje korito več ovsa, kot ga je njiva mogla roditi ob lenobi in zdehanju partizanskih obdelovalcev, ki so se pač borili zato, da bi v komunističnem rajju lahko in malo delali, pa bogato in razkošno živeli.“

Dalje dr. Krek ugotavlja: „Nujno so se pojavile posledice dvajsetletnega zaplavljanja, dvajsetletnega političnega investiranja, dvajsetletnega spreminjanja planov in programov, skratka: dvajsetletnega gospodarjenja na račun tistih, ki pridejo za nami.“

Glede jugoslovanske valute pravi pismo: „Trenutno je tako, da dinar ni več denar nikjer v svobodnem svetu. Niti v Trstu, niti v Parizu, niti kje drugje v Zapadni Evropi in Ameriki ne dobiš za dinar nič, ni več denar, ga nimajo v seznamu vrednostnih denarnih enot. Ni čuda, da je tako, ko celo doma ne dobiš za dinar blaga, tudi če ga podjetja imajo v zalogi. Celotno državno trgovino, oziroma podjetja javne roke, ne prodajajo za dinar in zahtevajo tuje valute. Železa, strojnih delov, orodja, celo potrebščin za vsakdanje vzdrževanje že nekaj mesecev ni moč kupiti v mnogih krajih v Jugoslaviji za njen lastni dinar.“

Ko nato dr. Krek v pismu podrobnje razčlenjuje posledice te krize na posamezne stanovne in zlasti na delavce, zaključuje to poglavje:

„Hudo in morda najhuje pri vsej tragiki je, da je komunistični režim ustvaril razvajene ljudi, generacijo ozkosebičnih in kratkovidnih špekulantov, ki nobene žrtve za skupnost ne cenijo, nobene discipline ne poznajo in nimajo ne smisla, ne ljubezni za državo, ne kakega drugega idealizma, ki bi jih nagibal k skupnim družbenim naporom, redu in potrebnim žrtvam. Take vrednote po mišljenju sedanjega rodu, kakršen je v večini sedaj v Jugoslaviji, nimajo smisla, zaslužijo posmeh in zaničevanje.“

Pot k solidnosti pa je vedno le ena: Pot trdega dela in skromnega življenja. Ta pot je strma, preporna težav v

kako so komunisti v Jugoslaviji skušali napraviti dogovor z nemškimi nacističnim okupatorjem, da bi s skupnimi močmi pognali v morje zahodne zaveznike v slučaju, da bi se izkrcali na jadranski obali.

Vsebinsko „odprtega pisma“ je med drugimi velikimi nizozemskimi listi objavil tudi „Limburgs Dagblad“. Glavni naslov članka je bil „Slovensko odprto pismo holandskemu narodu“, podnaslovi pa „Rujava sužnost je samo zamenjala barvo“, „Strahotno zavajanje javnega mnenja“ in „Nobene svobode“.

Pravo senzacijo je slovensko odprto pismo nizozemskemu narodu povzročilo tudi v belgijskem parlamentu, kamor je slovenski zastopnik, ki je pismo delil poslancem, moral priti še naslednji dan, ker je vsak poslanec hotel imeti svoj izvod.

Odkar je bilo izdano slovensko odprto pismo nizozemskemu narodu, sta minila že dva meseca. Komunisti doslej nanj še niso odgovorili. Že vedo zakaj molče. Nas pa navdaja veselje, da si je resnica o komunističnih partizanih na Slovenskem utrla pot med nizozemsko ljudstvo vsaj od dvajsetletnih največjih komunističnih zločinov, ko so pod zverinsko roko padali tisočeri najboljši Slovenci in je v strahu ter obupu ječala vsa Slovenija.

vsakem slučaju. Pot trpljenja je. V diktaturi komunistične partije je toliko hujska, ker bo vladajoči razred skušal brutalno prevladati trpljenje na podložnike.“

V naslednjem delu pisma se je dr. Krek dotaknil raznih problemov v naši emigraciji ter jasno povedal svoje poglede nanje. V zadnjem delu je podal zanimive misli o dogodkih v svetu, tako o vojni v Vietnamu in drugih. Ta del pisma je zaključil takole:

„Prvič po drugi svetovni vojni moremo reči, da je demokratičen svet ali nekommunistični svet v sebi manj razklan in razrvan kot komunistični. To je velikanski napredek.“

Pred začetkom zadnjega dela ekumenskega sveta kat. Cerkev moremo reči, da so kristjani vseh ločin in obelježij z nepričakovanimi simpatijami in dobro voljo sprejeli dosedanje obnovitveno delo tega velikega zbora. Bolj kot kdaj je utemeljeno upanje in zaupanje, da bo mogla katoliška Cerkev zakoličiti traso bodočega življenja v dobrohotno sprejemljivi družbi. V tem nastaja dan; nova zarja vstaja.“

Pismo je zaključil dr. Krek s priskrbenimi pozdravi zaupnikom in somišljenikom v Argentini. Navzoči zaupniki so se dr. Kreku zahvalili z živim odobravanjem za tako izčrpno in pregledno poročilo.

Za nedeljski zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke je pripravil član uredništva Svobodne Slovenije in tajnik Inštituta za sovjetologijo na Katoliški univerzi v Buenos Airesu

g. Pavel Fajdiga

obsežno in pregledno poročilo o „razmerah v jugoslovanski komunistični partiji ter o analizah VIII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije“, ki je bil od 7. do 13. decembra 1964 v Beogradu.

V njem je prikazal sedanji položaj v domovini na podlagi referatov, ki so jih na kongresu imeli glavni tajnik Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz-Tito, dosmrtni komunistični diktator v Jugoslaviji ter tajniki CK ZKJ Edvard Kardelj, Aleksander Ranković in Veljko Vlahović.

Za gospodarsko nazadovanje pod komunisti je med drugim navajal razmerje med dolarjem in dinarjem. V predvojni Jugoslaviji je bilo 1:50, sedaj pod komunisti je pa 1:1250. Zahodna Nemčija je po vojni dobila neprimerno manj ameriške pomoči kot Jugoslavija, pa lanes ves svet govori o „nemškem čudežu“, o jugoslovanskem pa nihče.

Iz Titovega govora je zlasti poudarjal tiste odstavke, v katerih je z vso odločnostjo nastopil proti pojavom nacionalističnih teženj. Navajal je, da je po Titu „jugoslovanska socialistična integracija nov tip družabne skupnosti, v kateri imajo vse nacionalnosti skupne interese“. Zato je treba „pojave šovinizma venomer odkrivati, vsestransko proučevati izvore in vzroke ter si prizadevati, da jih odstranimo iz našega družbenega življenja“. Zato Tito naroča komunistom, da „morajo pravilno pojmovati svoje dolžnosti in pravočasno preprečiti takšne nacionalistične deformacije“, kajti „biti dosleden internacionalist, pomeni biti dosleden internacionalist najprej znotraj svoje lastne države, zlasti v večnacionalni družbeni skupnosti, kakršna je naša“. Po Titovem mnenju komunisti v tem pogledu niso storili vsega, kakor naroča program komunistične partije, zato jim očita, „da se dogaja, da smo včasih preveč strpni do nekaterih nacionalističnih stokanj med baje ogroženimi nacionalnimi pozicijami ali interesi tega ali onega obdobja.“

Svoj govor je Tito zaključil z odločnim pozivom in ukazom vsem komunistom v državi: „Brez gnilih kompromisov in brez kakršnega koli omahovanja moramo odločno, do kraja obračunati z vsemi nosilci nazadnjaških teženj, ki nam zavestno ali podzavestno mečejo polena pod noge.“

Aleksander Ranković, šef komunistične tajne in javne policije, je v svojem referatu govoril o slabostih med komunisti, t. j. o korupciji, ki je začela razjedati samo partijo. Priznal je, da mladine komunisti nimajo, kajti vedno manj je vstopa v partijo in se zato članstvo stara. Tudi partija ni več strnjena enovitost, kajti v času od leta 1958 do leta 1963 je moralo biti iz nje

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Proslava 10-letnice osvobodilne revolucije

Letos dne 16. septembra poteka 10 let, odkar je bila v Argentini revolucija, ki je zrušila Peronov režim. Za dostojno proslavitev tega zgodovinskega dogodka sta pripravila Narodni odbor za afirmacijo osvobodilne revolucije ter Revolucionarna demokratska fronta vrsto prireditev, ki so razporejene na dneve od nedelje dne 5. septembra do samega dneva obletnice revolucije dne 16. septembra.

Proslava se je začela z veliko prireditvijo, ki je bila v nedeljo, dne 5. septembra t. l. v dvorani kolegija La Salle. Na njem je govorilo 8 govornikov o odporu argentinskega naroda proti diktaturi. Vsi so poudarjali načela, ki so vodila osvobodilno revolucijo za zrušitev tedanjega režima in za obnovo demokratskega življenja v državi ter za povrnitev ljudem njihovega človeškega dostojanstva. Naglašali so tudi, da ni mogoče govoriti o narodni integraciji vse dotlej, dokler pristaši odstavljenega režima ne bodo nehali misliti na obnovo režima, ki ga je osvobodilna revolucija 16. septembra 1955 zrušila in ki se v Argentino več povrniti ne more.

Naslednje dni bodo govorile odlične osebnosti na radijski postaji Rivadavia. V petek bo na tej postaji med drugim govoril general Federico Toranzo Montero. Prihodnje nedeljo bo na pokopališču Chacarita spominska slavnost za padle v osvobodilni revoluciji. V ponedeljek, 13. septembra bodo v gledališču Presidente Alvear govorile civilne in vojaške osebnosti o temah „Dejanje orožja“, „Vlada“, „Pogled v bodočnost“. Naslednjega dne bo v kolegiju La Salle spominska slavnost za msgra. Andrea. Glavni govornik bo prvak kršč. demokratske stranke dr. Luka Ayarragaray. Dne 15. septembra se bodo spominske slavnosti začele na pokopališču Recoleta pred grobnico, v kateri je pokopan poveljnik osvobodilne revolucije general Eduardo Lonardi. Tu bodo imeli spominske govore dr. Alberto Mercier, dr. Luis F. Monetta in general Carlos Severo Toranzo Montero, v večernih urah bodo pa radijski in televizijski sporedi. Na sam dan obletnice revolucije dne 16. septembra bo dopoldne maša v baziliki sv. Ignacija za padle v osvobodilni revoluciji, nato bodo dame iz Demokratske fronte izročile posebno spomenico admiralu Izaku Rojasu, zvečer ob 19 bo pa veliko ljudsko zborovanje v Luna Parku, kjer bo govoril narodu republike admiral Izak Rojas.

izključenih 97.610 članov. Ogromno število! In med izključenimi je največ delavcev! Letno je po Rankoviću izključenih iz partije do 20.000 članov. Tudi Ranković se je pritoževal da so se v partiji v zadnjem času močneje pokazala „razna malomeščansko-liberalistična pojmovanja demokracije“. Dokaz, da so partiji sami začeli spregledovati in so stvari začeli imenovati tako, kakršne so: diktatura — diktatura — demokracija — demokracija. Takim partijcem je Ranković zagrozil, da njihovega početja v bodoče ne bodo več trpeli.

Edvard Kardelj je na kongresu govoril o „družbeno ekonomskih smotrih gospodarskega razvoja v prihodnjem obdobju“. Čeprav je navajal razne za propagando prirojene statistike, je moral nazadnje le priznati, da je gospodarsko nazadovanje splošno, je v kmetijstvu, industriji, v gradbeništvu, v prometu. Napoveduje, da bo treba zaradi tega v bodoče bolj smatrn „uporabljati sedanje zmogljivosti, zagotoviti zmanjšanje proizvodnih stroškov“ in modernizirati industrijo.

Seveda je tudi Kardelj govoril o socialistični integraciji, ki jo mora doseči partija v Jugoslaviji. Tudi Veljko Vlahović se je zavzemal zanjo in se pritoževal, da so se med komunisti „pojavnjavljala stališča in aktivnosti, ki niso prispevale k popolnejšemu spoznavanju nacionalnih odnosov. Celotno bi lahko rekli, da so posamezna stališča vlekla nazaj v blato nacionalizma in tudi šovinizma.“

Na osnovi referatov nosilcev sedanje diktature komunistične partije, ki so jih imeli na osmem kongresu ZKJ, prihaja referent g. Pavel Fajdiga do naslednjih zaključkov:

1. Nikdar ne smemo izgubiti izper oči dejstva, da jugoslovansko komunistično partijo še vedno vodijo ljudje, ki so jo

Za proslavo 10-letnice osvobodilne revolucije bodo izdali poročila vsem enotam obojnih sil drž. tajniki za vojsko, mornarico in letalstvo.

Državni tajnik za mornarico je tako povelje že izdal. V njem sporoča, da bo vojna mornarica imela glavno spominsko slavnost v svoji največji bazi Río Santiago s čitanjem dnevnega povelja, z mašo za padle v osvobodilni revoluciji in s spominskim govorom.

Zastopniki svobodnih kubanskih sindikatov v Argentini

V Argentini se mude predstavniki svobodnih kubanskih sindikatov v emigraciji. Imeli so javno zborovanje, na katerem so občinstvo opozarjali na nesrečo, ki jo pripravljajo komunistični prevratniki s Kube. Demokratski kubanski sindikalist Alvarez de la Campa je n. pr. med drugim naglašal, da so vse govorice o tem, da je dal Castro odstraniti svojega gospodarskega diktatorja, Argentina dr. Che Guevara, ali da bi isti padel v času dominik. revolucije, laž. Dr. Guevara je nekje v Lat. Ameriki in vodi ter pripravlja gverilca za Kolumbijo, Venezuelo, Peru, Urugvay, Čile in Argentino. Povedal je tudi, da so v Argentini največji propagandisti za širjenje castrizma John William Cook, Alicia Eguren, Abel Alexis Latendorf in Fernando Nadra.

Zborovanje patagonskih guvernerjev

V Buenos Airesu so se sestali prejšnji teden guvernerji patagonskih provinc La Pampa, Chubut, Santa Cruz, Río Negro in Tierra del Fuego. Razpravljali so o potrebah teh provinc. Da bi bile koristi teh provinc čim bolj varovane, so ustanovili posebni skupni Patagonski urad, ki bo skrbel da se bodo želje in zahteve južnih provinc boljše upoštevale. Guvernerji patagonskih provinc so med drugim zahtevali graditev modernih cest, modernizacijo poljedelstva, ureditev pristanišč, večjo skrb za razvoj turizma in kredita za graditev turističnih hotelov. Tudi zahtevajo zastopstvo južnih provinc v Drž. petrolejski ter premogovni družbi

Načrt za gospodarski razvoj

Vlada je končno objavila gospodarski načrt, ki obsega razdobje do leta 1969. Je to obsežna več sto strani obsegajoča knjiga z načrti za gospodarsko obnovo države, ki zajema vse pannonoge gospodarskega življenja v državi.

NAROČAJTE IN ŠIRITE SVOBODNO SLOVENIJO PORAVNAJTE NAROČNINO!

vodili skozi prejšnjo Jugoslavijo in jim je bila orodje za povzročitev revolucije, katero so z intervencijo sovjetske rdeče armade srečno zaključili. Med revolucijo so tvegali vse. Tudi svoja življenja za oblast. To sedaj imajo in je nimajo namenjena oddati za nobeno ceno.

2. Vsi so zvesti Stalinovi učenci, pa naj danes še tako prikrivajo ali pa trdijo, da se niso strinjali z njegovimi metodami. To zadnje morejo najmanj zanikati, ker je bil poboj slovenske narodne vojske, pa tudi hrvatske in srbske vojske leta 1945 izvršen čisto po Stalinovih metodah.

3. Vsi, eni več drugi manj, so preskušali komunistične klasike in si prisvojili njihov nauk ter ga temeljito izvajajo. Marksistična brezrazredna, brezbožna družba jim je vsem končni cilj.

4. Vsi so v prvi vrsti komunisti, potem šele Slovenci, Hrvatje ali Srbi. Komunistična vera jim je prvo. Tej pa je eno glavnih načel internacionalizem. Še vsi se spominjamo iz revolucije: ni važno, koliko Slovencev ostane, glavno je, da bodo tisti, ki ostanejo, komunisti.

5. Nobeden od njih ni do danes javno zavrgel komunizma. Džilas obsoja samo dejstvo, da je v jugoslovanskem komunizmu nastal nov razred, čigar izživljanje in početje mora vsak resničen komunist obsojati.

Zaupniki Slovenske ljudske stranke so bili g. Pavlu Fajdigi za njegovo pregledno poročilo o sedanjih razmerah v domovini in o položaju v komunistični partiji zelo hvaležni.

Na koncu je bila debata, v katero je poseglo več navzočih. Bila je stvarna. Zaradi pozne ure jo je bilo treba predčasno zaključiti.

Na splošno željo bo prihodnji sestanek zaupnikov v najkrajšem času.

Novice iz Slovenije

Odpusti... brezposelnost

Poročila od doma in v domačih listih navajajo, da so odpusti po posameznih industrijskih in gospodarskih obratih skoro na dnevnem redu. Zato je vsak dan število nezaposlenih večje. Na Zavodu za zaposljevanje delavcev v Ljubljani so imeli junija meseca na seznamu nezaposlenih 400 delavcev. To je enkrat več, kakor jih je bilo istega meseca v letu 1964. Od junija se je število nezaposlenih seveda dvignilo. Kajti samo na področju ljubljanskih občin je bilo odpuščenih zelo veliko delavcev. Tako v občini Ljubljana-Center 550. V občini Ljubljana-Moste-Polje je npr. Kolinska tovarna odpustila 30 delavcev, Agrokombinat Emona 200, v Šiški obrat Iskra v Pržanju in tekstilna tovarna v Medvodah 220, v občini Vič-Rudnik v Lesnem kombinatu in Iliriji 100 delovnih moči. Odpuščen pa še ni konec. Zato bo gospodarski položaj postal še težji in tudi stiska ljudi vedno večja.

Posebna komisija strokovnjakov je ugotovila, da je do velike eksplozije pili na metana dne 7. junija v rudniku Kanjav v Bosni, pri kateri je izgubilo življenje 128 rudarjev, prišlo zaradi „skrajno pomanjkljivih varnostnih ukrepov“.

V Ljubljani so konec junija izvajali v športni dvorani v Tivoliju Haydnov oratorij „Letni časi“. Sodelovali so solisti Nada Vidmarjeva, Mitja Gregorčič in Jože Štabej ter zbor in orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Bogom Leskovicem.

V Sloveniji je še vedno neurejeno vprašanje otrok v rejji. Takih otrok je v Sloveniji več kot 4000. Zanje ni enotnih zakonskih predpisov ter vsaka občina po svoje ureja vprašanje njihove vzdrževalnine, katere višina se giblje v razponu od 2000 do 20.000 dinarjev na mesec.

V Sv. Sloveniji smo že poročali, da aprila meseca v Sloveniji ni bilo na trgu na izbiro domačih jabolk. Na ljubljanski trg so jih včasih prinesle branjeve, toda so bile slabe kakovosti. Iz Švice uvožena jabolka so nekaj časa prodajali po 350 dinarjev 1 kg. Tedaj so ljudje zelo zabavljali čez komuniste in njihovo dirigirano gospodarstvo, od katerega ljudje nimajo dosti koristi. Saj se je npr. dogajalo to da so ljubljani morali letos prve češnje plačevati po 700 dinarjev 1 kg. Pred vojno tega ni bilo, saj je npr. Slovenija lahko izvozila letno 3000 do 5000 vagonov namiznega sadja. Komunisti so v svoji vnemi po industrializaciji Slovenije zamenjali tudi sadjarstvo, katerega obnova bo stala eno milijardo in 800 milijonov dinarjev. Ker denarja ni, stoji tudi obnova slovenskih sadonosnikov.

Stanovanjska stiska v Ljubljani je še vedno velika, ker neprestano prihajajo v mesto na službo novi komunistični funkcionarji. Stanovanja iščejo z oglasi v Delu in zanje ponujajo visoke nagrade. Samo v Delu z dne 5. junija so objavljene naslednje nagrade za stanovanje: Nekdo ponuja 2 milijona din, drugi prosilec 1 milijon, tretji 400.000, četrti 1.500.000 din za enosobno stanovanje v Rogaški Slatini pa 50.000

Škof Slomšek med slovenskimi otroki

V nedeljo 5. septembra je naša šolska mladina doživela enega najlepših srečanj z „očetom slovenske šole“.

Ob štirih popoldne je v Slovenski dvorani prisostvovala skupni maši in besedam g. dr. A. Starca o svetniškem liku velikega moža, sina slovenskega naroda, ki naj bi tudi po priporočju šolskih otrok dosegel čast oltarja.

Potem je spregovoril Slomšek sam: z besedo in pesmijo svojega nauka, ki ga je spretna misel ustvarjalke gospe Debeveve postavila na oder, v življenje. Skoraj 90 otrok moronskega tečaja je v nepretrganem teku pesmi, besede in dejanja — po uvodnih skioptičnih slikah Slovenije ob pesmi „Kje smo mi doma“ — odigralo sliko za sliko otrokovo doživljanje doma in v naravi od jutra do večera. Če kdaj beseda ni bila dovolj jasna (nastopali so vsi otroci tečaja, ne samo „igralčki“) ali če pesem ni prišla do naših ušes tako lepa kot je bila naučena (zvočni skratki), je obenem res, da je večina prizorov dosegla svoj višek, tako v igranju, maskah, oblekah in sceni. Vse prehitro so se zvrstile te čudovite slike, čeprav so trajale nepretrgoma tri četrti ure, in

din nagrade. Jasno je, da tako visoke nagrade lahko ponujajo samo komunistični funkcionarji, ker navadni uradniki in nameščenci teh zneskov ne zmorejo, saj njihovi mesečni prejemki ne zadostujejo niti za življenje.

V Ljubljani je letno gledališče na prostem v Križankah dobilo zložljivo streho. Stroški zanjo so znašali GG streho. Stala je 45 milijonov dinarjev. Sedaj bodo v letnem času lahko v tem gledališču predstave ob vsakem vremenu.

Streho v tem gledališču so postali vili pred začetkom letošnjih XIII. polletnih iger v Ljubljani. Te so se začele 30. junija, zaključile pa 6. septembra z vrsto koncertnih nastopov, opernih ter dramskih predstav, baletnih in folklornih nastopov.

Med mladostnimi prestopniki v Sloveniji je 60% učencev raznih šol. V listih beremo pozive, da je treba storiti vse, da bi se širjenju mladostnega kriminala zadržalo. Pri tem naj bi pomagali šola, zavodi in družine, katere pa komunisti stalno načrtno razbijajo. Zavezajo se tudi za to, da bo treba za vedno zakonodajno vseeno poostri in bi morali mladostni pokvarjenci prebiti v poboljševalnih zavodih daljšo dobo, kot pa doslej.

Pri matičnem Slovenskem planinskem društvu v Ljubljani so na zadnjem občnem zboru med drugim ugotovljali, da primanjkuje denarnih sredstev tudi za ohranjanje in vzdrževanje planinskih postojank ter poti po slovenskih planinah. Poročevalec je ta položaj v ljubljanskem listu opisal z besedami: „Tako je moralo priti, da so tople besede o lepota nedotaknjene narave trčile ob neizprosno stvarnost materialnih sredstev za mnogo neodložljivih del, brez računov vnaprej, ki napovedujejo še nova in težja bremena. Zlasti bo treba misliti na ljudi, na one marljive in tolikani iskane čuvarje gorskih postojank, ki zadnji čas že odhajajo za drugimi donosnejšimi zaposlitvami. Objekti, te starodavne trdnjave planinskih pionirjev sredi najlepših gorskih predelov, pa prodajajo, prepuščeni neukrotljivim silam narave, ker pač ni denarja...“

Po statističnih podatkih deluje v Sloveniji sedaj samo še 89 kmetijskih zadrug, medtem ko jih je bilo leta 1948 še 1147, leta 1960 pa 454.

V Brusnicah pri Novem mestu so imeli sredi junija razstavo češenj. To je bila že druga tovrstna razstava, kajti v Brusnicah in okoliških krajih pod Gorjanci uspevajo zelo dobre češnje hrustavke.

Na Krasu je sedaj kmetijskega prebi-

valstva samo še 32%. Zaradi težkega življenja na kmetijah, ki ga povzročajo izredno visoki davki, je zlasti mladina odšla na delo v tovarne, iz katerih so jih pa zlasti v zadnjem času precej odpustili. Za mladina se iz tovarnavadno nikdar več ne vrača v poljedelsko delo, ampak sili v inozemstvo, kamor jo vlečejo dobri zaslužki po tovarnah. Slovenski domovi se tako praznijo, v Sloveniji začenja primanjkovati delovne sile, katero potem nadomeščajo Bosanci in Makedonci.

Umrli so. V Ljubljani: Jože Jerovšek, čevljarji mojster, Viktor Senica, Minka Drovenik roj. Jezovšek, učit. v p., Cene Sternad, strojni stavec v p., Jože Kalan, Albina Otorepec roj. Punčigam, Slavko Plevelj, v. komercialist v p., Marija Tršinar, Marija Sever roj. Milavec, Ivan Obračunč, žel. v p., Janez Mlakar, elektrotoner, Anica Likar roj. Zitterschlager, Franc Mandelj, strojni ključavničarski mojster, Stanko Tomšič, kapetan v p., Joža Jelačin-Zupančič roj. Rus, Franc Kušar, upok., Gregor Hribar, upok., Božidar Pirkovič, strojni stavec v p., Janez Grum, upok., Ana Vencajz, vdova po žel. uradniku, Marija Hvastija roj. Lenče, Amalija Muser roj. Dobrajc, Frančiška Pečnik roj. Zalaznik, Jakob Gajšek, upravnik biv. mestne pristave v p., Jožefa Salmič roj. Kariž in Slavko Črnigro, šolski upravitelj v p. v Rogaški Slatini, Ciril Škufca v Kočevju, Amalija Rihter v Trbovljah, Alojzija Pur v Celju, Tonček Hočevnar v Polomu pri Kočevju, Jože Zabret, posestnik v Mostah pri Komendi, dr. Alojzij Klemenčič, odvetnik v p. v Kumni, Martin Vrečko, skladiščnik v p. v Celju, Zinka Bagladi, tajnica osnovne šole v Ljutomeru, Ivan Ekar, upok. v Kranju, Alojzija Komljanec roj. Zavec, vdova po gimn. ravnatelju v p. v Ptuj, Rupert Krainer na Bledu, Leopold Jerovšek, žel. v p. v Mirni, Katarina Simončič, roj. Gradcu, Ivanka Izlakar roj. Goršek v Ormožu, Marjana Toman v Kropi, Rudolf Žagar, upok. v Večah, Jože Dolenc-Jamnik v Sobotnici nad Škofjo Loko, Karolina Rogl roj. Drole, biv. pos. in trg. v Šmartnem ob Paki, Alojz Siter v Kranju, Franc Sotl, upok. v Celju, Ciril Mezek, biv. trg. v Gorenji vasi v Poljanski dolini, Frančiška Vovk roj. Dolar v Lescah, Vera Borštnar, abiturientka v Škofji Loki, Miroslav Mrevlje, davčni predstojnik v p. v Vipavskem Križu, Anton Jakič, pos. v Zapotoku, Branko Klenovšek v Trbovljah, Rudolf Božič v Domžalah, Mirko Winberger, biv. industrialec v Zagorju, Stefanija Ferl-Lehman na Jesenicah in dr. Jože Janež, ekonomsko-pravni svetovalec Soškega gozdnega gospodarstva v Tolminu.

Osebnostne novice

Anton Hostar. V Buenos Airesu je julija meseca umrl znani staroslovski naseljenec g. Anton Hostar. Ob veliki udeležbi rojakov so ga pokopali dne 22. julija na Chacariti.

Rajni Hostar je bil po rodu Dolenec. Dne 27. januarja 1903 se je rodil v Šmarjeti pri Novem mestu. V mladosti se je izučil mesarske obrti. V Argentini je prišel leta 1928. Kot šofer je s tovornim avtomobilom prevozil vso deželo ter jo je zelo dobro poznal. Več let je delal tudi v kamnoseški obrti, kjer si je poškodoval hrbtnico. Zaradi te telesne poškodbe je vsa leta težko hodil, in je zato večino življenja prebil za avtomobilskim volanom. Tako je med drugim v Buenos Airesu več let vozil „kolektiv“, zatem pa v letih, ko so v mestu gradili podzemsko železnico, s kamionom odvažal zemljo v Boco, kjer so zasipavali morje.

V času hude gospodarske krize v Argentini je bil pravi dobrotnik brezposelnim rojakom, ki so se zbirali na njegovem domu ter so poleg hrane dobivali od njega tudi denarno pomoč.

V poznejših letih je rajni Hostar v ulici Triumvirato odprl znano cvetličarno „Los Alpes“. Kasneje pa je z družabniki tudi ustanovil veliko industrijsko podjetje.

Rajni Hostar je bil velik dobrotnik novih slovenskih naselencev v Argentini, kajti pok. msgr. Hladniku je vedno pomagal pri njegovi akciji, da so se lahko naselili v Argentini v tako velikem številu, pozneje jim je pa tudi gmotno pomagal pri iskanju stanovanj in dajanju trgovskih garancij. Ko je prišel rajni škof. dr. Rožman prvič na obisk k Slovencem v Argentino, ga je rajni Hostar vozil na obiske k slovenskim skupinam iz kraja v kraj na področju Vel. Buenos Airesa.

Rajni Hostar je bil poročen s primorsko rojakinjo Hermino Briščak, ki je umrla aprila meseca letos. Z njo ima hčerko Anico in sinova Roberta ter Ju-

munističnega zločinca na Slovenskem. Nato je povzel besedo g. Miha Benedičič ter se je v spominskem govoru spomnil življenja in dela rajnkil generala Leona Rupnika, škofa dr. Gregorija Rožmana in upravnika ljubljanske policije dr. Lovra Hacina.

Spominsko slavnost je zaključila skupno zapeta pesem Oče, mati...

Kulturna večera SKA

Sedmi je bil 21. avgusta t. l. Na njem je predaval g. dr. Srečko Baraga o „Slovenih in Jugoslovijci“. Na podlagi Meštrovčevih in Stojadinovičevih spominov in študije o Trumbiču, je s svojega stališča presojal dogodke ob razpadu Avstrije in v predvojni Jugoslaviji, ter osebnosti, ki so posegale vanje.

Osmi kulturni sestanek je pa bil v soboto 4. septembra. Posvečen je bil proslavi Dantejeve 700-letnice. O Danteju in njegovem pomehu za ves kulturni svet je govoril pesnik dr. Tine Debeljak katerega prevod Dantejeve Božanske komedije je po splošni sodbi boljši kot pa Gradnikov v domovini, in bo zavzemal častno mesto v letošnji razstavi Dantejevih prevodov v Rimu.

Predavatelj je postavil najprej vprašanje, kaj v današnjem času more še živga dati človek iz časa pred 700 leti. Stratosferski poleti sicer razbožnostujejo Dantejevo nebo in gredo preko Dantejeve kozmologije, teda novi vali političnih emigrantov po drugi svetovni vojni ga postavljajo v sredo sodobnosti. Prav tako so prizadevanja za svetovni mir in enotno svetovno organizacijo držav oz. narodov, kot so ZN, kakor tudi težnja po prakrščanstvu in po refor-

mah v Cerkvu, kot se kaže v ekumenskem kongresu, obsežena v zarodku že vsa v Dantejevem duhu in njegovem delu. Da to prikaže, je označil najprej pot njegovega življenja, kot vojaka, trubadurja, politika in emigranta. To zadnje pod posebnim poglavjem, v katerem je označil njegovo delo za osvoboditev domovine, njegov obup, njegovo zavračanje vrnitve domov pod pogojem ponižanja, ter njegovo — pesnitev, ki je bila delo človeka-begunca. Ko je bil izgubil vse upanje na častno vrnitev, se je zatekel v svet kulturne veleakcije: svoje pesnitve Božanske komedije in v njej našel svobodo sebi in vsemu človeštvu. Opisal je to velepesnitev po vsebini, duhu in pomenu ter nato podal še njene vplive na Slovence, kakor se kaže v prevodih od Janeza Čopa preko Vraza, Koseskega, Debeveca, Gradnika in Debeljaka, ter Zlobca do Capudra v zadnjih Problemih. S tem je zaključil prvi del. Drugi del pa je vseboval recitacije iz Novega življenja ter Božanske komedije (Pekla, Vic in Raja). Zaključila pa je proslava molitev sv. Bernarda v Debevečevem prevodu. Večer je bil nagrajen z velikim odobravanjem kot lep spomin emigracijskih Slovencev — emigracijskemu svetovnemu pesniku.

Osebnostne novice

Anton Hostar. V Buenos Airesu je julija meseca umrl znani staroslovski naseljenec g. Anton Hostar. Ob veliki udeležbi rojakov so ga pokopali dne 22. julija na Chacariti.

Rajni Hostar je bil po rodu Dolenec. Dne 27. januarja 1903 se je rodil v Šmarjeti pri Novem mestu. V mladosti se je izučil mesarske obrti. V Argentini je prišel leta 1928. Kot šofer je s tovornim avtomobilom prevozil vso deželo ter jo je zelo dobro poznal. Več let je delal tudi v kamnoseški obrti, kjer si je poškodoval hrbtnico. Zaradi te telesne poškodbe je vsa leta težko hodil, in je zato večino življenja prebil za avtomobilskim volanom. Tako je med drugim v Buenos Airesu več let vozil „kolektiv“, zatem pa v letih, ko so v mestu gradili podzemsko železnico, s kamionom odvažal zemljo v Boco, kjer so zasipavali morje.

V času hude gospodarske krize v Argentini je bil pravi dobrotnik brezposelnim rojakom, ki so se zbirali na njegovem domu ter so poleg hrane dobivali od njega tudi denarno pomoč.

V poznejših letih je rajni Hostar v ulici Triumvirato odprl znano cvetličarno „Los Alpes“. Kasneje pa je z družabniki tudi ustanovil veliko industrijsko podjetje.

Rajni Hostar je bil velik dobrotnik novih slovenskih naselencev v Argentini, kajti pok. msgr. Hladniku je vedno pomagal pri njegovi akciji, da so se lahko naselili v Argentini v tako velikem številu, pozneje jim je pa tudi gmotno pomagal pri iskanju stanovanj in dajanju trgovskih garancij. Ko je prišel rajni škof. dr. Rožman prvič na obisk k Slovencem v Argentino, ga je rajni Hostar vozil na obiske k slovenskim skupinam iz kraja v kraj na področju Vel. Buenos Airesa.

Rajni Hostar je bil poročen s primorsko rojakinjo Hermino Briščak, ki je umrla aprila meseca letos. Z njo ima hčerko Anico in sinova Roberta ter Ju-

SLOVENC I P O S V E T U

KANADA

V Torontu je bilo v zadnjem času na obisku več slovenskih duhovnikov. Iz Clevelanda se je mudil več dni g. Julij Slapšak, za njim je prišel iz Slovenije na obisk g. župnik Anton Vinčič, ki ima v župniji Marije Pomagaj svojega strica Jažeta Pora. V začetku avgusta se je v Torontu mudil več dni g. msgr. Anton Orehar, direktor slovenskih pastirjev v Argentini. Prvo nedeljo v avgustu je pri vseh mašah v cerkvi Marije Pomagaj pridigal. Bil je tudi na Slovenskem dnevu, kakor smo že poročali. Na svoji poti nazaj iz Evrope se je v Torontu ustavil tudi lazarist g. Lado Lenček iz Slovenske vasi.

Smrt rojaka. Dne 11. avgusta je v Torontu umrl za rakom Franc Grivec. Pogreb je bil 14. avgusta s pogrebno mašo. K zadnjemu zemskemu počivališču na pokopališče ga je spremilo veliko rojakov.

Krščeni so bili: V župniji Marije Pomagaj: Pavla Jožica Bohnec, hčerkica Stefana in Pavle r. Debeljak; Jane Ivanka Doma, hčerkica Ivana in Rozine r. Fotivec; Milena Ana Hožjan, hčerkica Antona in Ane r. Ifko; Janez Peter Movrin, sinček Janeza in Marije r. Frankovič; Marija Ann Kocjan, hčerkica Jožefa in Angele r. Lovrin; Juliet Christine Kumprej, hčerkica Lojzeta in Jessica r. Kerr; Danijel Pfeifer, sinček Franca in Ane r. Škočir; Dennys Peter Pozderec, sinček Ignaca in Marije r. Matjašec; Ana Angela Bogovič, hčerkica Jožeta in Hedvike r. Soršak;

Vsak teden ena RAD BI SE ŽIVEL...

(Matjažu v spomin)

Rad bi še živel,
gledal kako,
se bo razcvetelo
jasminu drevo.

Rad bi še živel,
črn spremljal oblak
v neskončne daljave —
sopotnik grenak.

Rad bi še živel,
otožno oko
ob tihih večerih
upiral v nebo:

Zvezda za zvezdo
se v večnost utrinja,
slutnja za slutnjo
na smrt me spominja.

Rad bi še živel,
onemoglo roko
dvignil poslednjič
svojim dragim v slovo.

Rad bi še živel,
ah, mlad še tako...
Pa sem ura na steni,
ki se ji izteče kolo.

Mirko Kunčič

rija. Oba sta inženirja ter zavzemata dobre položaje.

Ob smrti očeta jim izrekamo iskreno sožalje, kakor tudi pokojnikovemu bratu Ivanu. rajni naj mirno počiva v argenti zemlji, njegova duša pa uživa obilno plačilo pri Bogu za vsa dobra dela, ki jih je bilo tako polno njegovo življenje.

G. Jože Albreht — petdesetletnik

G. Jože Albrht, ki stanuje v Transradio pri Buenos Airesu, je obhajal 50-letnico svojega rojstva. Spada med tiste naše zavedne in delovne može, ki so prosvetno, gospodarsko in politično vzgajali slovenski narod in ga pred drugo svetovno vojno dvignili na tako višino, da je spadal med najbolj napredne narode v Evropi. Albreht je bil rojen v Rovtnah nad Logatecem, v kraju, ki nam je dal Hladnike in Kogovške in ki je nudil komunističnim tolpom največji odpor. Rodil se je v kmečki družini. Že zgodaj pa je vstopil v katoliške organizacije; v fantovski odsek, v prosvetno društvo in druge organizacije, kjer se je izobrazil za slovenskega javnega delavca. Kmalu je tudi vstopil v Slovensko ljudsko stranko, v kateri je bil zaveden in priden delavec in je to ostal do danes. Ko so se v začetku druge svetovne vojne pojavili komunisti, je vedel, kje je njegovo mesto. Postal je član Slovenske legije, vstopil v Vasko stražo v St. Joštu, potem je bil pri domobranjih, kjer je dosegel čin poročnika. V letu 1945 se je z ostalimi domobranci umaknil na Koroško. Pozneje je šel v Italijo v taborišče v Senigallio in Barletto. V Argentini je dobil službo delovodje v ministrstvu za javna dela. Poročen je z Ivanko Petkovšek; v zakonu z njo so se mu rodili dva sinova in štiri hčere. Tudi v Argentini se čca. Je član Zedinjene Slovenije, zaupljivo udeležuje, kolikor mu čas dopušča zboru SLS, član DSPB in drugih organizacij. K 50-letnici mu vsi iskreno čestitamo in želimo še mnogo let življenja.

Ludvik Henry Lovšin, sinček Ludvika in Majde r. Turk; Helena Rozalija Mihelič, hčerkica Stanislava in Rozalije r. Strah; Janez Jože Mihelič, sinček Stanislava in Rozalije r. Strah. V župniji Brezmadežne pa: John Michael Brač, sinček Jurija in Mare r. Bjelopera; Jolanda Kristina Oberstar, hčerkica Jožeta in Helene r. Woiszczyk; Katarina Trpin, hčerkica Janija in Marije r. Koman; Antonija Cecilija Škrajnar, hčerkica Antona in Silvije r. Žužek; Mark Skrt, sinček Antona in Emilije r. Rebesz; Linda Ida Madronič, hčerkica Jurija in Ide r. Mrakič; Peter Alojzij Žonta, sinček Franca in Valerije r. Mele. ZDRUŽENE DRŽAVE

Na praznik Marijinega Vnebovzjetja dne 15. avgusta je imel v slovenski cerkvi sv. Lovrenca v Clevelandu srebrno mašo slovenski duhovnik g. Jožef L. Lekan. Srebrnomašnik je marijanist, ki je svoje študije dokončal na marijanistovski univerzi v Fribourgu v Švici.

AVSTRILIJA

Po drugi svetovni vojni je med Slovencev, ki žive v Gradcu, znana osebnost g. Janez Hafner. Saj med njimi vrši dušnopastirsko službo že skoro dve desetletji. Dušnopastirskoga dela pa ne razvija samo v kapucinski cerkvi sv. Antona v Gradcu, ampak tudi po raznih krajih okoli Gradca. Dokler so bila še taborišča v 80 km oddaljenem mestu Trofaiač ali v Kapfenbergu na Zg. Štajerskem ali pa v Wagnu pri Leibnitzu je oskrboval tudi te. G. Janez (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENCİ PO SVETU

(Nadaljevanje s 3. strani)

Hafner je dne 15. julija dočkal 60 let življenja. Tega njegovega življenjskega jubileja so se spomnili njegovi bližnji rojaki, in mu želeli še dolgo in srečno življenje. To mu želi tudi Sv. Slovenija.

ŠVICA

V bogoslovnem semenišču v Churu v Švici je profesor moralke slovenski rojak dr. Lojze Šuštar, ki se je s svojimi razpravami uveljavil ne samo v Švici, ampak tudi izven nje. V zadnjem času je postal ravnatelj omenjenega bogoslovnega učilišča.

G. dr. Šuštar je doma iz Dolenjske. Bogoslovne študije je dokončal v Rimu, nakar je po vojni zaradi zdravja odšel v Švico, kjer je stopil tudi v dušno pastirstvo. Najprej je bil koplan v St. Moritzu, nato duhovni vodja in profesor teologije v zavodu Sewyz, končno pa je postal profesor v Churu.

G. ravnatelj dr. Šuštarju k novemu imenovanju čestitamo in mu želimo še mnogo uspehov.

AVSTRALIJA

V Melbourneu sta umrla: Marija Razboršek iz Save pri Litiji in Vladimir Štavar, doma iz Šmihela pri Pivki. Rajna Marija Razboršek je prišla v Avstralijo leta 1959. Pokopali so jo 23. junija, Vladimir Štavar je živel v Av-

PO ŠPORTNEM SVETU

Frenk še vedno zmaguje! V Barilo-chah praznuje te dni „Praznik snega“, istočasno pa je tudi XXIV. argentinsko smuško prvenstvo. Čeprav je snega dovolj, so morali nekaj disciplin preložiti, ker je bil sneg preveč mehak. Poleg državnega prvenstva je vojska gorska edinica v Barilo-chah organizirala posebno tekmovanje „Vuelta del Catedral“. Proga je bila dolga 13 km z višinskorazliko 658 m. Naš France Jerman je seveda dolgoproglaš in ni mogel manjkati ter je progo prevozil v 1 uri, 14 minut in 31 sekund in osvojil prvo mesto. Za njim se je zvrstilo še štirinajst tekmovalcev. S to zmago je Jerman dokazal, da še vedno nima tekmeča v tekih na dolge proge, saj je že 15 let najboljši argentinski dolgoprogaš.

Argentinsko nogometno moštvo je tudi v La Paz premagalo Bolivijo in sicer s 3:1. Tekma za Argentino ni bila važna za uvrstitev med moštva, ki bodo prihodnje leto igrala v Angliji za svetovno prvenstvo, pač pa je bila važna za prestiž argentinskega nogometa. Kajti na stadionu Hernan Siles do zadnje nedelje v avgustu še ni bila premagana bolivijska reprezentanca.

V jugoslovanski ženski zvezni košarkarski ligi igra tudi ekipa ljubljanske Olimpije, ki je bila po 10. kolu na tretjem mestu za Radničkim in Rdečo zvezdo (obe ekipi iz Beograda).

Guyula Zsivotsky je v Debrečinu postavil nov madžarski pa tudi svetovni rekord v metu kladiva s 73,73 m. Prejšnji rekord je imel Hal Connolly (ZDA) s 71,26 m.

V začetku julija je bilo v Ljubljani XX. slovensko prvenstvo v tenisu. Lanski prvak Grmovšek (Branik-Mar.) je letos zasedel šele četrto mesto. Dosti bolje je šlo Breskvarju (Olimpija), ki je iz drugega padel na tretje. Prvak pa je postal Aleksander Škulj (Olimpija), Vodeb (Branik) pa je osvojil 2. mesto.

V začetku julija je bilo v Ljubljani XX. slovensko prvenstvo v tenisu. Lanski prvak Grmovšek (Branik-Mar.) je letos zasedel šele četrto mesto. Dosti bolje je šlo Breskvarju (Olimpija), ki je iz drugega padel na tretje. Prvak pa je postal Aleksander Škulj (Olimpija), Vodeb (Branik) pa je osvojil 2. mesto.

V začetku julija je bilo v Ljubljani XX. slovensko prvenstvo v tenisu. Lanski prvak Grmovšek (Branik-Mar.) je letos zasedel šele četrto mesto. Dosti bolje je šlo Breskvarju (Olimpija), ki je iz drugega padel na tretje. Prvak pa je postal Aleksander Škulj (Olimpija), Vodeb (Branik) pa je osvojil 2. mesto.

V začetku julija je bilo v Ljubljani XX. slovensko prvenstvo v tenisu. Lanski prvak Grmovšek (Branik-Mar.) je letos zasedel šele četrto mesto. Dosti bolje je šlo Breskvarju (Olimpija), ki je iz drugega padel na tretje. Prvak pa je postal Aleksander Škulj (Olimpija), Vodeb (Branik) pa je osvojil 2. mesto.

stralji od leta 1958. Nesrečna smrt ga je doletela 26. junija, ko je s svojim tovornim avtomobilom prišel pod vlak. Naj počivata v miru.

V Melbourneu so 29. maja začeli z delom za zidavo slovenske cerkve in cerkvene dvorane. Glavna gradbenika sta A. Markič in R. Kolocni. Pri delu požrtvovalno pomaga precej melbournskih Slovencev. Med temi je tudi Škrabov oča, ki je nedavno prišel iz Argentine v Avstralijo.

P. Odilo Hajnšek OFM, ki je doslej deloval v dušnem pastirstvu med Slovenci v Avstraliji, najprej v Sydneyu, nato pa v Melbourneu, se te dni vrača v Združene države Sev. Amerike zaradi zdravstvenih ozirov. Nastanil se bo zopet v Lemontu pri slovenskih frančiškanih. Njegov naslov bo: Box 608, Lemont, Illinois, USA. V prvi polovici oktobra dospe na svoje mesto.

Vestnik SFZ

Lahkoatletsko prvenstvo bo 12. oktobra v Lanusu. Razdelili smo tekmovalce v tri kategorije (po starosti): A — od 17 let dalje, B — od 14 do 17 let in C — do 14 let. Število tekmovalcev je neomejeno. Prvak v vsaki panogi, dobi medaljo. Tekmovanje v kategoriji C se bo pričelo šele ob 14. uri. Fantje, ki po starosti spadajo v kategorijo B, lahko tekmujejo v A v vseh panogah, razen v metih. Tekmovanje v kategorijah A in B se bo pričelo točno ob 9. tekmovalci bodo morali biti na igrišču že ob 8.30. Panoge so sledeče:

Kategorija A — teki: 100, 400, 1500 in 3000 m; skoki: višina, daljava; meti: disk, krogla, kopje. Kategorija B — teki: 100 in 400 m; skoki: višina, daljava; meti: disk, krogla. Kategorija C — tek 60 m, met žoge, skoki: višina, daljava. — Vsi športniki vabljeni!

Mladinski športni dnevi
V soboto 11. septembra ob 20 se bosta v Moronu pomerila domači in sanjuški odsek v namiznem tenisu.

OBVESTILA

Sanmartinski krožek SDO bo imel svoj redni sestanek v nedeljo 12. septembra po sv. maši v prostorih Slov. doma v San Martinu. Predaval bo g. Tine Debeljak ml. o novejši slovenski poziji. Vabljeni vse članice in ostala dekleta iz San Martina.

Deveti kulturni večer Slovenske kulturne akcije bo v soboto dne 18. septembra 1965 ob 19 v salonu Bullrich

„Televizijski aparat mi manjka...“

„No, to pa ni težek problem; prav lahko si ga nabaviš z majhnim denarjem.“

„Kako?“

Kupiš dve tombolski tablici za

veliko sanmartinsko tombolo

ki bo v nedeljo 3. oktobra 1965 v prostorih Slovenskega doma v San Martinu.“

„Pa čemu naj kupim dve tablici?“

„Ker zadene vsaka druga!“

27. september: ZANDJE ŽREBANJE „RIFE“ ZA

SLOVENSKO HIŠO. —

VREDNOST DOBITKA: 100.000 pesov!

Sarandí 41, Capital. Na sporedu bodo trije filmi, ki jih je posodila francoska ambasada, in sicer o Marcelu Proustu, Pavlu Valeryju in Andreju Gidu. Uvodni komentar bopodal g. Ruda Jurčec.

Nagrado žrebanje v korist Kulturnemu skladu Slomškovega doma bo v nedeljo 19. septembra. Kupujte srečke!

Proslava obletnice Slomškovega doma bo v nedeljo 19. septembra. V primeru slabega vremena bo slavlje v nedeljo 26. septembra.

Redni prosvetni večer v Slomškovem domu bo v soboto 25. septembra.

Janez Evangelist Krek je naslov dvojni številki Družabne pravde, ki je v obliki brošure izšla te dni in je posvečenadr. Janezu Ev. Kreku. V brošuri sodelujejo: dr. Miha. Krek, Ivan Dolenc, dr. Jože Basaj, dr. Vinko Brumen, dr. Anton Kacin, Marijan Marolt, Ruda Jurčec, dr. Franc Logar, Avgust Horvat, dr. Rudolf Čuješ in Janez Majeršič. — Brošuro je za ceno 50 pesov mogoče kupiti pri odbornikih Družabne pravde ter v Dušnopastirski pisarni.

9. obletnica Našega doma v San Justu bo dne 10. oktobra 1965.

XIII. MLADINSKI DAN

V SLOVENSKI VASI

9.30 sv. maša.

11. tekMOVanje naraščajnic.

12. kosilo.

14. odbojka SDO Moron — Slovenska vas.

15. telovadni nastopi naraščajnic, naraščajnikov, mladenk, mladenk, deklet in fantov.

12. septembra

Vsi podprimo mladinski organizaciji pri njunem delu s svojo navzočnostjo!

Dohod iz Liniersa kolektiv 246 ali 111 do Pompeye; od tam kolektiv 13 — 2 (Loubet).

XIII. MLADINSKI DAN

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl

Cascante

Escribano Público

Pta. baja, of. 2

Cangallo 1642

Buenos Aires

T. E. 35-8827

Slovensko podjetje potrebuje

Uradnico

z dobro prakso. Po možnosti „perita mercantil“

Tekoči urnik — Ob sobotah prosto

Prijaviti se od 8—11 na

T. E. 923-7330

Lep užitek Vam bodo nudili številni pevci in igralci na razne instrumente, ki bodo nastopili v nedeljo, 26. septembra popoldne na

IV. PEVSKO GLASBENI PRIREDITVI Slovenskega doma v San Martinu

Dr. FRANC KNAVS ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital

T. E. 35-2271

Uradne ure 17—20

Na telefonu 93-0719 tudi popoldne

19. SEPTEBRA

Slomškov dom vabi vse rojake na

PROSLAVO

ki jo prireja ob četrti obletnici svoje ustanovitve, v nedeljo, dne 19. septembra 1965 s sledečim sporedom:

Ob 10: Pozdrav, dviganje zastav

KJE DOM JE MOJ — MOJ OCKA IMA KONJCA DVA — ZDRAVICA; poje šola A. M. Slomska — gđc. Anica Šemrov

SV. MAŠA — poje ramaški pevski zbor — g. Gabriel Čamernek

KOSILO IN PRILIKA ZA OGLED RAZSTAVE

Ob 15: Pozdrav in SLAVNOSTNI GOVOR — predsednik Slomškovega doma g. Marijan Šifer

Prikaz PODOB IZ SLOVENSKE ZGODOVINE — USTOLIČENJE IN KRST; besedilo dr. Tine Debeljak; režija g. Franci Holosan in ga. Ema Kessler-Blejčeva; scena g. Franc Vresnik

VENČEK NARODNIH — poje SPZ Gallus — g. dr. Julij Savelli

NASTOPI DEKLET IN SKAVTOV

PROSTA ZABAVA

NAGRADNO ŽREBANJE

Od popoldan dalje bodo na razpolago poleg drugih dobrot domače KOLINE po nizkih cenah

VSI ROJAKI LEPO VABLJENI!

POZOR! VELIKA MLADINSKA TOMBOLA 26. SEPT. NAŠ DOM SAN JUSTO

NAŠI

Leto II.

št. 17

MLADINI

Urejuje: MARTIN MIZERIT

„SAJ JE VSEENO!“

To je res: očka je — kar se tiče reda — zelo strog. To čuti posebno Petrček. Nič kolikokrat na dan sliši očkov opomin: „Vsako reč na svoje mesto!“

Petrček sicer rad uboga; včasih pa le pozabi na red — ali pa „se mu ne da“. Posebno zvečer, ko je že napol dremoten. Takrat bi najraje vrgel obleko in perilo kar na tla in zlezal v posteljo. Pa — očka zahteva tudi tu red:

„Najprej zloži hlače in jih položi preko stolovega naslonjala; potem pride srajčka — tudi lepo zavravnana; nato spodnje hlače in drugo. Vse lepo in v redu!“

Oni dan pa je bil Petrček res močno zaspan. Obleko in perilo je zmetal na stol in hotel zlestit pod odejo: „Petrček! Vsako reč na svoje mesto!“

Fantič se s težavo premaga in začne delati „red“. Vmes pa godrnja: „Ok, očka, saj je vseeno!“

Očka je hud: „Kaj je vseeno? Nič ni vseeno! Ko bi bilo vseeno, bi bila Šmarna gora žganc, Sava pa mleko, v katerem se ta žganc namaka!“

Ob očkovi pripombi je Petrčka minila zaspanost. Skoraj na smeh mu je šlo. Razmišljal je. O Šmarni gori in Savi je slišal v slovenskem tečaju. Tudi slike obeh je že videl. Ampak: če bi bila Šmarna gora žganc, Sava pa mleko — no, to bi bilo res nekaj posebnega!

Čudno: po tej očkovi razlagi se je Petrček dosti spremenil. Kadar se mu spet „ne da“, da bi se držal reda, mu prideta na misel Šmarna gora in Sava. In naredi, kar in kakor je treba.

„Da ne bo Šmarna gora žganc, Sava pa mleko!“ si misli in se tiho smehlja.

J. K.

ZVEČER

Kadar sonce zlato daleč skrije se, deček gleda zvezde, stega k njim roke:

„Jaz bi zvezde trgal, v zlat jih venec zvil, ga k zlatarju nesel, zanj denar dobil.“

Deček stega roko, hrepenéčo roko — pa je previsoko gori do neba.

Po Grimmu — M. Kunčič z

Miška in muca —

prijateljici

Teta muca se je seznanila s teto miško. Pripovedovala ji je toliko lepega o svoji ljubezni in naklonjenosti do miškega rodu, da je bila miška vsa ganjena in je sklenila živeti s teto muco skupaj v eni bajti.

„Za zimo se morava dobro založiti s hrano, sicer bova stradali, da bo joj,“ je nekega dne dejala teta muca.

„Imaš prav,“ je modro pokimala

teta miška, „treba bo treba nekaj ukreniti...“

Šli sta na trg in kupili lonček masti. Nista pa vedeli, kam bi lonček skrili, da bi ga jima nihče ne ukradel. Doma v bajti se jima ni zdelo kdo ve kako varno...

Po dolgem posvetovanju in ugibanju je teta muca predlagala:

„Veš kaj? Skrijva ga v cerkev pod oltar. To je svet kraj, zato nobenemu niti na misel ne bo prišlo, da bi tam stikal za lončkom.“

Teta miška ni ugovarjala. Nesli sta torej lonček v cerkev, položili ga pod oltar — in vse bi bilo v redu, da niso že naslednjega dne obšle teto muco skomine po dišeči lončkovi vsebini.

Stopila je pred miško in ji z nedolžnim obrazom dejala:

„Glej — kaj sem ti že hotela reči? Aha, že vem! Veš, miškica moja ljubca, klicana sem k svoji sestrici za botro njenemu sinčku, ki je pridkan in srčan, kakor le kaj. Skrbno varuj dom; vrnem se kmalu.“

„No, pa pojdi v božjem imenu!“ se je vdala teta miška in si obliznila gobček. „Če boš kaj dobrega jedla, se spomni name.“

(Sledi)

PISAN DROBIZ

Besedna uganka

Nepovabljen pridem k vam, siliti se pa ne dam; kdor me videti želi, leže naj in zamiži!

Posestnica

Lucija Etič

Kakšen je poklic te gospodične?

Odbiralnica

... Iz spodaj navedenih besed vzemi po tri zaporedne črke in dobiš izrek pisatelja Ivana Cankarja

domovje, vrhovina, granata, lisica, nikakor, borza, kvadrat, drevje. Rešitve v prihodnji številki!

Naši pregovori: Mož

Tisti je mož, ki sebe vladati zna. Kakršen mož, taka beseda. Mož brez volje, je čoln brez vesla. Pri starem možu išči nasvete.

Rešene uganke iz 16. številke

Besedna uganka: Peč — čep. Kvadrat: Voda, orel, dete, Aleš.